سردار دهقان: حادثه نطنز یک خرابکاری صنعتی بود

مشاور فرمانده کل قوا در صنایع دفاعی با اشاره به حادثه‌ای که تیرماه سال جاری در مجتمع شهید احمدی روشن (نطنز) رخ داد، این حادثه را یک خرابکاری صنعتی عنوان کرد و گفت: کسانی که متولی نصب یک سری تجهیزات بودند، در زمانی تغییراتی را در آنجا ایجاد کردند که منجر به انفجار شده است.

حسین دهقان، مشاور فرمانده کل قوا در صنایع دفاعی با بیان این‌که آمریکایی‌ها دنبال این هستند که عناصر قدرت در جمهوری اسلامی شکل نگیرد و مستقر نشود، گفت: ما حتما موشک می‌سازیم و متناسب با تهدیدات این کار را می‌کنیم. جمهوری اسلامی در هیچ شرایطی روی توان دفاعی و عناصر قدرت ملی خود با هیچ‌کسی مذاکره نخواهد کرد.

وی اظهار کرد: توان دفاعی ما هیچ ربطی به هیچ‌کسی ندارد. این موضوع به اراده، تصمیم و دکترینی که در داخل داریم، برمی‌گردد و به هیچ عنوان انعکاسی از خواسته دیگری نیست. عزم، اراده و تصمیم مردم این کشور است./ایسنا

یادداشت

نقشه راه برجامی اروپایی‌ها

دکتر هادی آجیلی

عضو هیات علمی دانشگاه علامه طباطبایی

سه کشور اروپایی طرف برجام در بیانیه‌ای مدعی شده‌اند که علی‌رغم تلاش‌های مبتنی بر حسن‌نیت آنها ایران اقدامات متعددی در نقض این توافق انجام داده است. انگلیس، آلمان و فرانسه مدعی شده‌اند که به‌عنوان طرف‌های مشارکت‌کننده در برجام برای حفظ این توافق هسته‌ای تلاش و از خروج آمریکا از آن ابراز تأسف کرده‌اند.

مسجل است که ادعای اروپاییان در خصوص تلاش برای حفظ برجام، تا چه اندازه دروغین بوده و بر مبنای ادعایی غیرقابل‌اثبات بنا نهاده شده است. با این حال، سوال اصلی اینجاست که چرا بازیگران اروپایی در برهه زمانی فعلی، یعنی درست زمانی که شکست ترامپ در انتخابات ریاست‌جمهوری سال ۲۰۲۰ قطعی شده است، چنین ادعایی را مطرح کرده‌اند؟! آیا تروئیکای اروپایی بار دیگر به همراه آمریکا، روی تاکتیک و هدفی مشخص علیه کشورمان متمرکز شده‌اند؟ پاسخ این سوال مثبت است. واقعیت امر این است که کاخ سفید و اروپاییان درصددند استراتژی فشار حداکثری ترامپ علیه ایران را در ابتدا به استراتژی فشار هوشمندانه تغییر داده و در گام بعدی، تاکتیک‌های مربوط به این استراتژی را در ذیل چنین چارچوبی ترسیم کنند. از سوی دیگر، جنس هر دو چارچوب (استراتژی فشار حداکثری و فشار هوشمندانه) با یکدیگر تقریبا یکسان است، با این تفاوت که دموکرات‌ها سعی دارند مولفه‌های چندجانبه‌گرایانه را در تقابل همه‌جانبه خود با ایران مدنظر قرار دهند.

بیانیه اخیر تروئیکای اروپایی، نوعی زمینه‌سازی برای هم‌افزایی استراتژیک و تاکتیکی با واشنگتن (دولت بایدن) علیه ایران محسوب می‌شود. سه کشور آلمان، انگلیس و فرانسه که اتهام آنها از دولت ترامپ در بین سال‌های ۲۰۱۷ تاکنون در تقابل با نظام و ملت ایران کمتر نیست، اکنون در تلاش هستند بار دیگر به مهره‌های بازی مستقیم کاخ سفید علیه کشورمان تبدیل شوند. همگان به‌خوبی به یاد دارند که مکرون، مرکل و بوریس جانسون، حتی قبل از خروج ترامپ از برجام نیز با کاخ سفید، در خصوص تغییر برجام و تبدیل آن به توافقی که متضمن مهار همه‌جانبه ایران باشد، کاملا با کاخ سفید متفق‌القول بودند. در حالی که مقامات اروپایی در سال ۲۰۱۵ متعهد به عدم تغییر برجام شده بودند، اما به‌راحتی پس از حضور اولیه ترامپ در کاخ سفید زیر قول خود زده و حتی پس از خروج آمریکا از توافق هسته‌ای نیز به هم‌پوشانی با دولت فعلی آمریکا ادامه دادند.

رفت و برگشت نتانیاهو!

حسین یاری

کارشناس بین‌الملل

جابه‌جایی چندساعته قدرت میان نتانیاهو و بنی‌گانتز، مورد توجه تحلیلگران حوزه روابط بین‌الملل و مسائل منطقه قرار گرفته است. طبق اعلام دفتر نخست‌وزیری رژیم صهیونیستی، بنیامین نتانیاهو قرار بود تحت معاینات دستگاه گوارش قرار بگیرد. بر اساس قانون ، تا پایان معاینات چندساعته نتانیاهو، بنی گانتز وزیر جنگ این رژیم، در مسند نخست‌وزیری صهیونیست‌ها نشست. در نهایت، دیروز ظهر، دفتر بنیامین نتانیاهو، نخست‌وزیر رژیم صهیونیستی، اعلام کرد او با اتمام مراحل درمانی خود به محل کارش بازگشت.

برخی تحلیلگران معتقدند حضور چندساعته بنی‌گانتز در مسند نخست‌وزیری، در حقیقت نوعی زمینه‌سازی برای حضور دائمی وی در مسند قدرت محسوب می‌شود. گانتز، براساس توافق با نتانیاهو در زمان تشکیل کابینه ائتلافی، دوره دوم نخست‌وزیری را که از نوامبر ۲۰۲۱ آغاز می‌شود، برعهده خواهد گرفت. کابینه رژیم صهیونیستی به دلیل اختلاف نظر گسترده به‌ویژه در مورد تصویب بودجه ۲۰۲۱ در مسیر انحلال و برگزاری انتخابات چهارم قرار گرفته است. این در حالی است که اعتراض‌ها علیه عملکرد کابینه نتانیاهو همچنان ادامه دارد. درهر حال، برکناری نخست‌وزیر رژیم اشغالگر قدس از قدرت، به معنای مرگ سیاسی وی است؛ زیرا پس از پایان یافتن مصونیت قضایی وی (که اکنون به واسطه حضور در مسند نخست‌وزیری دارای آن است)، وی باید خود را برای مواجهه با چهار پرونده قضایی خود آماده کند. منابع صهیونیستی پیش‌بینی کرده‌اند بابت این پرونده‌ها، نتانیاهو تا پایان عمر خود در زندان باقی بماند.

تروئیکای اروپا با صدور بیانیه‌ای ایران را به نقض جدی برجام متهم کرد

بیانیه جدید ۳کشور اروپایی درباره آنچه نقض جدی برجام توسط ایران عنوان کرده‌اند چه پیامی دارد؟

خواب جدید اروپا برای ایران

فتاح غلامی

سیاسی

تروئیکای اروپا در حالی که به هیچ‌کدام از وعده‌های برجامی و تعهدات خود عمل نکرده، چهارشنبه گذشته در اقدامی عجیب با انتشار بیانیه‌ای عنوان کرد که ایران با وجود حسن‌نیتی که اروپا داشته مرتکب «نقض جدی» در توافق هسته‌ای شده است. در این بیانیه که خطاب به شورای حکام آژانس بین‌المللی انرژی اتمی صادر شده است، انگلیس، آلمان و فرانسه همچون گذشته صرفا نسبت به خروج آمریکا از برجام ابراز تاسف کرده و مدعی شده‌اند: «ما تحریم‌ها را به نحو پیش‌بینی‌شده در برجام رفع کرده و مضاف بر آن از طریق ایجاد سازوکار مالی اینستکس، تلاش‌های اضافی جهت مجاز کردن تجارت مشروع با ایران به کار بسته‌ایم.» سه کشور اروپایی در ادامه این بیانیه عنوان کردند: «اکنون اهمیت حیاتی دارد که ایران به سرعت اقداماتش را به عقب برگردانده و به پایبندی کامل برجام برگردد.»

توجیه بی‌تعهدی‌های گذشته

تروئیکای اروپایی در شرایطی مدعی حسن‌نیت برای رفع تحریم‌ها شده که تاکنون هیچ اقدامی در جهت عمل به تعهدات خود انجام نداده است. از زمانی که ترامپ به صورت یکجانبه ایالات‌متحده را از برجام کنار کشید و زمینه برای اعمال تحریم‌های بیشتر فراهم شد اتحادیه اروپا وعده داد که خسارات ناشی از این اقدام آمریکا را جبران خواهد کرد، اما در این مدت به جز لفاظی در حوزه تعهدات برجام، اقدامی در راستای تعهدات خود انجام نداد و به‌واسطه ترس از واکنش آمریکا و از سوی دیگر در راستای تحت فشار قراردادن جمهوری اسلامی ایران گام در مسیر همراهی با سیاست‌های ایالات‌متحده در حوزه برخورد با ایران برداشت. اتحادیه اروپا در حالی در سال‌های گذشته در لفظ، مدعی تعهد به برجام بود که قدمی برای برداشته شدن تحریم‌های ایران برنداشت و از سوی دیگر با توجه به خروج شرکت‌های اروپایی از ایران و محدودیت مراودات تجاری، در توجیه بی‌توجهی خود نسبت به این رفتار شرکت‌ها عنوان کرد که هرکدام از این موسسات و کارتل‌های تجاری به‌صورت خصوصی اداره می‌شود و دولت‌های اروپایی اقدامی در جهت اعمال نظرات خود مبنی بر گسترش فعالیت اقتصادی، مالی و بانکی با ایران ندارند. طی این مدت، لفاظی‌های پی‌درپی اتحادیه اروپا در مورد عمل به تعهدات برجام صرفا محدود به راه‌اندازی کانال مالی موسوم به اینستکس شد که از زمان ارائه این راهکار نیم‌بند تاکنون هیچ اقدام عملی در خصوص اجرایی کردن آن صورت نگرفت و اما و اگرهایی آوردند که اگر بنا بر اقدام عملی در این زمینه باشد موضوع صرفا در حد ارائه کمک‌های بشردوستانه و دارویی و همچنین دادن وام به ایران خواهد بود. اروپایی‌ها حتی به این وعده نیز عمل نکردند و با توجه به شیوع بیماری کرونا و درگیری شدید ایران با این موضوع از ارائه کمک‌های دارویی به ایران خودداری کردند.

اروپایی‌ها گرچه از پایبندی به برجام حرف می‌زنند اما شواهد تاکنون نشان داده همچنان در اعمال تحریم‌های بیشتر علیه ایران با آمریکا همگام هستند

اروپا به دنبال تحت فشار قراردادن ایران است

به دلیل همین بدعهدی‌ها، ادعاهای فعلی اروپا مبنی بر حسن‌نیت برای رفع تحریم‌ها به هیچ‌وجه با واقعیت همخوانی ندارد.

در همین زمینه، منصور حقیقت‌پور، کارشناس مسائل بین‌الملل در گفت‌وگو با جام جم می‌گوید: اروپایان به دلیل عهدشکنی در اجرای تعهدات‌شان مطابق برجام حق اظهارنظر و ابراز نگرانی از کاهش تعهدات ایران را ندارند.

وی تاکید می‌کند: اروپا هم بعد از آمریکا به وظایف خود مطابق برجام عمل نکرد و تحریم‌های خودسرانه آمریکا علیه ایران، موجب کنترل رفتار اروپا شد. بنابراین آنها نیز به اندازه آمریکا در جرایمی که این کشور علیه ایران مرتکب شده و باعث فشار به مردم

بیانیه جدید ۳کشور اروپایی درباره آنچه نقض جدی برجام توسط ایران عنوان کرده‌اند چه پیامی دارد؟

زمینه‌سازی برای بازگشت بی‌هزینه آمریکا به برجام

گرچه برجام هم از نظر اروپا و هم از نظر آمریکا توافقی ایده‌آل برای تضعیف جایگاه ایران نبود اما در عین حال آنها معتقد بودند با اجرایی شدن این توافق می‌توان بیش از گذشته ایران را تحت فشار قرار داد و حتی زمینه کاهش اقتدار ایران در عرصه منطقه‌ای و توقف فعالیت‌های موشکی جمهوری اسلامی را فراهم آورد. از این رو، گرچه آمریکا از این توافق خارج شد اما با این وصف، یکی از اهداف اتحادیه اروپا از حفظ ظاهری برجام، امید به بازگشت مجدد آمریکا به این توافق بود. در چنین شرایطی با توجه به انتخاب بایدن و گمانه‌زنی‌هایی مبنی بر احتمال بازگشت آمریکا به برجام، اروپایی‌ها بیش از گذشته نسبت به حفظ برجام امیدوار شدند. گرچه به‌رغم حرف و حدیث‌هایی که در عرصه سیاسی در مورد احتمال بازگشت آمریکا به برجام در دوره بایدن مطرح می‌شود اما با این وصف، تحقق آن به راحتی میسر نخواهد بود و در گیرودار مباحث حقوقی و تعاملات میان دولت آمریکا و کنگره گرفتار خواهد شد. از این رو قابل پیش‌بینی است که حتی در صورت تمایل بایدن به بازگشت آمریکا به برجام، تحقق این تصور در زمان نزدیک میسر نیست چون به هر صورت بعد از خروج برجام آمریکا فشارها و تحریم‌های بیشتری را به‌واسطه خروج از برجام علیه ایران اعمال کرده و لغو این تحریم‌ها در کوتاه مدت بعید به نظر می‌رسد.

فشارها، ایران مجبور به عقب‌نشینی از مواضع خود خواهد بود. تصوری که البته تاکنون در سایه مقاومت مردم ایران تحقق پیدا نکرده است. با این وصف امید به نتیجه بخش بودن فشارهای حداکثری آمریکا حتی در آستانه رفتن ترامپ در کاخ سفید و امید به موثربودن وعده‌های ترامپی مبنی بر افزایش فشار و تحریم ایران به صورت هفتگی باعث شده اروپایی‌ها بار دیگر امید به عقب‌نشینی ایران داشته باشند.

امید به عقب‌نشینی ایران از مواضع منطقه‌ای

جمهوری اسلامی ایران در طول چهار دهه بعد از پیروزی انقلاب تاکنون در برابر سیاست‌های سلطه‌جویانه غرب ایستادگی کرده و همین مساله جزو دغدغه‌های غربی‌ها به شمار می‌رود. انعقاد قرارداد برجام گرچه از سوی ایران با هدف نشان دادن حسن نیت به جامعه جهانی مبنی بر صلح‌آمیز بودن فعالیت‌های هسته‌ای بود اما در نقطه مقابل غربی‌ها گمان می‌کردند که با انعقاد این توافق جایگاه ایران در عرصه منطقه‌ای، افت خواهد کرد، اما با توجه به تاکید جمهوری اسلامی مبنی بر حمایت از محور مقاومت و اقتدار روزافزون بین‌المللی ایران در عرصه منطقه‌ای و فرامنطقه‌ای، اروپایی‌ها به این نتیجه رسیدند که محدود بودن توافق به ایران در حد تعهدات برجامی نمی‌تواند اهداف آنها را تامین کند و باید زمینه برای اعمال برجام‌های دوم و سوم هم فراهم شود. از این رو گرچه در لفظ و بیان مدعی پایبندی به برجام بودند اما در عین حال همراهی‌های پیدا و پنهانی با سیاست فشار حداکثری آمریکا داشتند. همگامی با تحریم‌های ظالمانه آمریکا از سوی اروپا در حالی صورت گرفت که آنها گمان داشتند در صورت نتیجه بخش بودن این کشور شدید شریک هستند.

حقیقت‌پور می‌افزاید: به نظر می‌رسد که اروپا در حال وارد کردن فشار بر ایران است تا کشورمان را مجبور به انجام اقداماتی کند. این در حالی است که ایران قبل از این اتفاقات به صورت داوطلبانه اقداماتی را انجام داده بود اما آنها حتی به‌واسطه اینستکس نیز منفعتی را شامل حال ایران نکردند.

این کارشناس مسائل بین‌الملل می‌گوید: آمریکا در این مدت با بلندگو علیه ایران عمل کرده و فشار حداکثری وارد می‌کند اما اروپاییان آرام و بی‌صدا عمل می‌کنند. به عبارتی همان جنایات آمریکا را بدون هیاهو انجام می‌دهند.

واکنش ایران به بیانیه اروپا

سعید خطیب‌زاده، سخنگوی وزارت خارجه در واکنش به بیانیه سه کشور اروپایی انگلیس، آلمان و فرانسه در خصوص همکاری‌های جمهوری اسلامی ایران با آژانس بین‌المللی انرژی هسته‌ای، ضمن محکوم کردن این مواضع غیرمسؤولانه عنوان کرد: از سه کشور اروپایی انتظار می‌رود به جای فرافکنی سیاسی، در جهت پایبندی کامل به تعهداتشان طبق برجام و مصوبات کمیسیون مشترک اقدام کنند و به اجرای کامل برجام برگردند.

سخنگوی وزارت خارجه افزود: فعالیت‌های صلح‌آمیز هسته‌ای جمهوری اسلامی ایران کاملا در چارچوب قوانین بین‌الملل و کاملا قانونی و مشروع بوده و بر اساس حقوق ذاتی لاینفک کشورها دنبال می‌شود. خطیب‌زاده در ادامه عنوان کرد: با خروج ایالات‌متحده از برجام و اعمال مجدد تحریم‌ها و تداوم بدعهدی اروپا در زمینه انتفاع اقتصادی ایران از رفع تحریم‌های تعهد شده در برجام، جمهوری اسلامی ایران طبق بندهای ۲۶ و ۳۶ برجام گام‌های هسته‌ای را برداشته است که کاملا منطبق با برجام است و همواره تاکید داشته است که در صورت اجرای کامل برجام از سوی طرف‌های مقابل، بازگشت‌پذیر خواهند بود.

از این رو اروپایی‌ها قصد انداختن توپ به زمین ایران را دارند تا در صورت بازگشت احتمالی آمریکا، ایران بدون گرفتن هرگونه امتیازی به اجرای کامل تعهدات برجامی خود بازگردد و برجام عملا از حالت احتضار درآمده و احیا شود.

سعدا... زارعی، کارشناس مسائل بین‌الملل در این‌باره در گفت‌وگو با جام جم با بیان این‌که اروپا همواره به دنبال نگه داشتن ایران در برجام بوده است، می‌گوید: اکنون که صحبت از پیروزی بایدن در انتخابات ریاست‌جمهوری آمریکا و لزوم تعهد این کشور به تعهدات برجامی و لغو تحریم‌ها علیه ایران می‌شود، اروپا یک گام به جلو گذاشته و صحبت از عملی شدن تعهدات ایران می‌کند.

زارعی با بیان این‌که کاهش تعهدات ایران در راستای برجام بوده و با متن آن مطابقت می‌کند، می‌افزاید: اروپا با این انگاره که مسائل وارد فضای جدید می‌شود، مطالبه‌ای را روی میز قرار داده است تا ایران از مطالبه لغو تحریم‌ها از سوی آمریکا کوتاه آمده و یک پله به عقب برگردد و بگوید حاضر به مذاکره جدید هستیم. وی می‌گوید: در شرایط فعلی ایران تاکید می‌کند شرط پذیرش ورود آمریکا به برجام لغو تحریم‌هاست که این مطالبه مهمی است و زیاده‌خواهانه نیست.

زارعی با بیان این‌که سرپوش گذاشتن اروپا بر عدم انجام تعهداتش موضوع جدیدی نیست، می‌گوید: در حال حاضر نیز آنها یک گام به جلو گذاشته و به دنبال متهم کردن ایران هستند.

زارعی با اشاره به تصمیم اروپایی‌ها برای گسترش برجام به حوزه‌های موشکی و منطقه‌ای ایران می‌گوید: فضای داخلی ایران موجب شکل‌گیری چنین انتظاراتی از سوی اروپا شده است. به این معنا که طی روزهای اخیر و بعد از مشخص شدن رای آوردن بایدن، بعضی از مسؤولان ما نغمه مذاکره را مطرح کردند. به این ترتیب اروپاییان تلقی کردند ایران به‌شدت در پی انجام مذاکره است و به همین دلیل اروپا یک گام به جلو آمد.

تمایل اروپا به تحریم بیشتر ایران

اروپایی‌ها گرچه از پایبندی به برجام حرف می‌زنند اما شواهد تاکنون نشان داده آنها همچنان در اعمال تحریم‌های بیشتر علیه ایران با آمریکا همگام هستند، اما راهکارها و تکنیک‌های آنها با آمریکایی‌ها متفاوت است. انتشار این بیانیه و اتخاذ چنین موضع شدیدی علیه ایران نسبت به کاهش تعهدات برجامی از این منظر هم قابل تحلیل است که با توجه به انتشار شایعات و گمانه‌هایی پیرامون احتمال بازگشت آمریکا به برجام و محتمل بودن کاهش تحریم‌ها، اروپایی‌ها می‌خواهند دست پیش را بگیرند تا زمینه برای ادامه و اعمال فشارها بیش از گذشته فراهم شود.

امتیازگیری از ایران و آمریکا

اتحادیه اروپا بدون این‌که اقدامی در حوزه برجام انجام دهد اما با این حال گمان می‌کند با اعمال فشار روی ایران و انتشار بیانیه‌های تند می‌تواند در چنین شرایطی از جمهوری اسلامی امتیاز بگیرد. البته در این مقطع شاید گمان می‌کنند مخالفتشان با تحریم تسلیحاتی آمریکا جزو اقداماتی است که می‌توانند از آن به عنوان دادن یک امتیاز مثبت به ایران بهره‌برداری کنند. از سویی دیگر باید به این نکته هم توجه داشت که اروپایی‌ها در حوزه برجام و سایر توافقات بین‌المللی که عمدتا در حوزه منطقه‌ای صورت می‌گرفت، عملا استقلال رأی نداشتند و بیشتر تابع سیاست‌های آمریکا بودند. در چنین شرایطی درصددند با اتخاذ چنین مواضعی هم از ایران امتیاز بگیرند و هم به تیم ترامپ در ماه‌های آخر فعالیتش و هم به دولت آینده آمریکا نشان دهند که نسبت به تحولات آتی از جمله موضوعات هسته‌ای ایران و مباحث منطقه‌ای، استقلال رای بیشتری دارند.

بر همین اساس الهام امین‌زاده، استاد حقوق دانشگاه تهران رفتار اروپایی‌ها را قابل پیش‌بینی می‌داند و به جام جم می‌گوید: اروپایی‌ها سعی می‌کردند از یک سو خود را از رفتارهای هیجانی ترامپ موقع خروج از تعهدات بین‌المللی دور نگه دارند و از سویی دیگر با توجه به احتمال روی کار آمدن بایدن در حرکتی پیشدستانه امتیازات بیشتری از ایران بگیرند.

به گفته وی، اظهارات دستگاه دیپلماسی ایران مبنی بر اشتیاق به انجام تعهدات در چنین شرایطی، بسیار زودهنگام بود و از همین منظر اروپایی‌ها سعی کردند با توجه به این اظهارات، بیانیه‌هایی تند علیه جمهوری اسلامی ایران در خصوص کاهش تعهدات برجامی صادر کنند. این در حالی است که اساسا اروپایی‌ها به هیچ‌یک از تعهدات خود عمل نکردند.

این استاد حقوق دانشگاه در گفت‌وگو با جام جام خاطرنشان می‌کند: مسؤولان دستگاه دیپلماسی باید با دقت کامل اوضاع اتحادیه اروپا و آمریکا را رصد و از هرگونه اظهارات زودهنگام پرهیز کنند. در چنین شرایطی با توجه به شواهد گذشته، احتمال می‌رود با روی کار آمدن بایدن، اتحادیه اروپا با گروه دموکرات در اتخاذ سیاست سختگیرانه و اعمال فشار بیشتر علیه ایران هماهنگی بیشتری داشته باشد.

اروپایی‌ها گرچه از پایبندی به برجام حرف می‌زنند اما شواهد تاکنون نشان داده همچنان در اعمال تحریم‌های بیشتر علیه ایران با آمریکا همگام هستند

باز کردن راه برای برجام‌های دیگر

موضوع بازگشت آمریکا به برجام یکی از مباحثی است که محل اختلاف نظر میان کارشناسان سیاسی، مقامات دولتی و صاحب نظران عرصه روابط بین‌الملل است. این‌که آمریکا به برجام برگردد در حد گمانه‌زنی است و البته در همین حد هم اما و اگرهایی را مطرح می‌کنند. با توجه به اظهارنظرهای مقامات سیاسی آمریکا به نظر می‌رسد که حتی اگر بحث بازگشت آمریکا به برجام هم مطرح باشد، اما در عین حال این بازگشت مثل حضور ایالات متحده به برجام در گذشته نخواهد بود. چندی پیش بود که جو بایدن حتی قبل از انتخابات درباره بازگشت آمریکا به برجام گفته بود باید توافق هسته‌ای به سایر حوزه‌ها هم گسترش پیدا کند.

مراجعه به برخی اظهارات و یادداشت‌های این نامزد انتخابات ریاست جمهوری آمریکا در رسانه‌های مشهور آمریکایی حاکی از این است که وی به هر صورت مثل دیگر اسلاف خود همچنان ایران را دشمن اصلی آمریکا در عرصه منطقه‌ای می‌داند و در حوزه‌هایی مثل حقوق بشر به روایت غربی و نفوذ منطقه‌ای ایران و اقتدار موشکی جمهوری اسلامی مثل جمهوریخواهان فکر می‌کند. داشتن چنین مواضعی البته صرفا به مقامات سیاسی آمریکا یا چهره‌های موثر حزب دموکرات یا جمهوریخواه محدود نیست، بلکه اروپایی‌ها هم در این نوع موضع‌گیری‌ها مثل آمریکایی‌ها فکر می‌کنند. در همین زمینه، اظهارات هایکو ماس، وزیر خارجه آلمان در خصوص برجام پس از انتخاب بایدن هم قابل توجه است. به گفته وی، موضوع برجام صرفا بر توانایی هسته‌ای ایران تاکید دارد و البته این ناکافی است، چون ایران با این توافق به توسعه برنامه موشکی بالستیک خود پرداخته و این مساله خطری برای اسرائیل و کشورهای منطقه محسوب می‌شود. همچنین وزیر خارجه آلمان از موضع ایران در عراق و سوریه ابزار نارضایتی کرده است. به نظر می‌رسد این اظهارات نشان می‌دهد این مقام اروپایی هم مثل همتایان آمریکایی خود قائل به اعمال فشار بیشتر بر ایران است تا علاوه بر پایبندی هر چه بیشتر به برجام هسته‌ای، این توافق به سایر حوزه‌ها نیز گسترش یابد و این موضع را می‌توان موضع مشترک اروپا و آمریکا در مورد ایران دانست.